

Arartekoaren ebazpena, 2011ko abenduaren 21ekoa. Horren bidez, Arabako Foru Aldundiko Gizarte Zerbitzuen Sailari gomendatzen zaio espedienteak abian jar ditzala bidegabeki jasotako zenbatekoak itzultzea eskatzeko, indarrean dagoen araudia betez.

Aurrekariak

1. (xxx) kexagileak diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria jasotzen ditu. Prestazio horiek eten egin zizkieten 2010ko urriaren 19ko ebazpenaren bitartez, diru-sarrera batzuk jasotzen ari zela jakinarazi ez zuelako. Eteteak atzeraeraginezko izaera duenez, ebazpen beraren bitartez, modu okerrean jasotako zenbatekoen ondorioz pilatutako zor baten berri eman zioten, 5.950,73 eurokoa hain zuzen ere.
2. 2011ko apirilaren 20an Ararteko erakundeak errekerimendu bat bidali zion Arabako Foru Aldundiari, urtarrilaren 20an igorritako informazio-eskaera zela-eta. Eskatu zitzaion adieraz zezala zer arrazoi zehatzek eragin zuten prestazioak etetea, eta zer izapide egin ziren espediente berriak hasteko, bidegabeki jasotako zenbatekoak itzultze aldera.
3. Ekainaren 27ko idazkiaren bitartez erantzuna jaso zen. Bertan, Arabako Foru Aldundiko Gizarte Politika eta Gizarte Zerbitzuen Sailak etetea justifikatu zuen, baina ez zuen aipatu zer izapide egin zituen bidegabeki jasotako zenbatekoen itzultzea burutzeko.

Gogoetak

1. Prestazio horiek erregulatzen dituen araudiak alde nabarmena ezarri du prestazioa eteteko prozeduraren (edo, hala badagokio, prestazioa aldatzeko edo iraungitzeko) eta bidegabeki jasotako zenbatekoak itzultzeko prozeduraren artean. Hala, diru-sarrerak bermatzeko errentari buruzko 147/2010 Dekretuak zenbateko horiek eskatzeko jarraitu beharreko prozedurari eskaini dio VI. Kapituluak, *“jaso behar ez ziren prestazioak itzultzea”* izenekoa (56-58 artikulua). Era berean, etxebizitzarako prestazio osagarriaren gaineko 2/2010 Dekretuak ere prozedura berari eskaini dio IV. kapituluak, *“jaso behar ez ziren prestazioak itzultzea”* izenekoa (34-36 artikulua).

Zehatz-mehatz, 147/2010 Dekretuaren 57. artikulua, lehenengo paragrafoan, zera zehaztu du: *“Aurreko artikuluan aurreikusitako edozein kasutan (arrazoi horren ondorioz zorra sortu dezaketen arrazoien aipamena*

eginez), dagokion foru-aldundiak jaso behar ez zirela jasotako prestazioak itzultzeko prozedura hasiko du". Bigarren paragrafoan jarraitu beharreko izapideak zehaztu dira: "Prozedura hasitakoan, foru-aldundiak ondokoak jakinaraziko dizkio titularrari: prozedurari hasiera eman zaiola, oinarritzat dituen arrazoiak, izan ditzakeen ondorio ekonomikoak, ebazteko eta jakinarazteko epea, eta 58. artikuluan ezarritako epean berariazko ebazpenik ezaren ondorioak. Interesdunek, hilabeteko gehieneko epean, egokitzen jotzen dituzten alegazioak egin ahalko dituzte". Aipatutako 58. artikulua, lehenengo paragrafoan, itzultzeko prozedura amaitzeko foru-aldundiek daukaten gehieneko epea ezarri du: "Itzultzeko prozeduraren ebazpena emateko eta ebazpen hori jakinarazteko gehieneko epea sei hilabetekoa izango da, prozedurari hasiera ematen zaionetik. Epe hori esanbidezko ebazpenik eman eta jakinarazi gabe muga eguneratzen bada, prozedura iraungi egingo da, eta hori adierazten duen ebazpenak jardunak artxibatzea aginduko du".

2/2010 Dekretuaren IV. kapituluak, berriz, antzeko terminoetan aipatzen du etxebizitzarako prestazio osagarri gisa zenbait zenbateko oker jaso badira jarraitu beharreko prozedura.

Beraz, legegileak argi eta garbi desberdintzen ditu, alde batetik, prestazioak etetea aitortzeko jarraitu beharreko prozedura eta, bestetik, bidegabeki jasotako zenbatekoak eskatzeko jarraitu beharreko prozedura.

Alor horretan hain zuzen ere, administrazioek araudiak xedatzen dituen bermeak zintzo aplikatu behar ditu. Araudiak alegazioak aurkezteko epe bat ezartzea xedatzen du, besteak beste (147/2010 Dekretuaren 57.2. artikulua eta 2/2010 Dekretuaren 35.2. artikulua), bai eta administrazioak ebazteko daukan epea ere (147/2010 Dekretuaren 58. artikulua eta 2/2010 Dekretuaren 36. artikulua). Halaber, zorra pilatu dela jakinaraziz gero, araudiak, beste berme batzuen artean, hileko itzultze kopurua eta zenbatekoa xedatu du (147/2010 Dekretuaren 57.4. artikulua eta 2/2010 Dekretuaren 35.4. artikulua).

Aipatutako araudiak ez duenez kasu horientzako prozedura laburturik aipatzen eta legegileak dekretuen kapitulu zehatzak okerreko kobrantzei eskaintzea erabaki duenez, erakunde honek uste du ezin direla bateratu legegileak argi bereizi dituen bi prozedura, araudiaren ezein puntutan xedatu gabeko prozedura laburtu bat ezarriz eta, beraz, larriki murriztuz legeriak gizarte-prestazioen hartzaileei eskaintzen dizkien bermeak.

Esku artean dugun kasuan, zenbait prestazio eten dira, hortaz, erakunde honen aburuz, espediente berri bat abian jarri beharko litzateke horietako

bakoitza (diru-sarrerak bermatzeko errenta eta etxebizitzarako prestazio osagarria, hurrenez hurren) oker jasotzearen ondoriozko zenbatekoen itzultzea eskatzeko.

2. Bidegabeki jasotako prestazioak itzultzeko prozedurak, 147/2010 Dekretuaren VI. kapituluan eta 2/2010 Dekretuaren IV. kapituluan araututa dagoenak, bermeak ezartzen ditu; izan ere, prozedura horren hasiera jakinarazteko betebeharrak xedatzen du, arrazoiak eta interesgarriak diren gainontzeko datuak adieraziz, hala nola, ondorio ekonomikoak edo ebazteko epea. Horrez gain, epe bat ezartzen du eragindakoek alegazioak aurkez ditzaten eta zenbatekoak bidegabeki jaso diren ala ez erabakitzen duen ebazpenak nahikoa arrazoitua egon behar duela dio.

Edonola ere, okerreko kobrantzak egon direla aitortzen duen ebazpenak berriaz jaso beharko du dagozkion zenbatekoak itzultzeko betebeharrak, eginbehar hori betetzeko epea ezarriz eta itzultzeen kopurua eta itzuli beharreko zenbatekoak zehaztuz (ezarritako gehienezko muga % 30 da, "*titularrak zentzu horretan beste nahi bat adierazi ezean*").

Foru administrazio horren jardura –hau da, diru-sarrerak bermatzeko errentaren etetea eta okerreko kobrantzen itzultzea erabakitzeko ebazpen bakarra eman izana– ez dator bat 147/2010 Dekretuaren VI. tituluko eta 2/2010 Dekretuaren IV: kapituluko bermeekin. Administrazioak jardura hori berraztertu beharko luke prestazioak itzultzeko eskaeraren ondorioz eragindako pertsonari dagokionez, Herri Administrazioen Araubide Juridikoaren eta Administrazio Prozedura Erkidearen 30/1992 Legearen IV. kapituluan ezarritakoarekin bat eginez, eta baloratu beharko luke araudian aipatutako baldintzak ez betetzeak interesdunaren babesgabetasuna eragin duen. Hala bada, dagokion moduan jokatu beharko du.

Edonola ere, etorkizunean araudiaren bidez ezarritako prozedura zintzo errespetatu beharko du, batez ere, eragindako pertsonen bereziki zaugarria den kolektibo bat osatzen dutela aintzat hartuta.

Horregatik guztiagatik, gomendio hau egiten dugu, otsailaren 27ko 3/1985 Legeak -erakunde hau sortu eta arautzekoak- 11 b) artikuluan ezarritakoaren arabera:

54/2011 GOMENDIOA, abenduaren 21ekoa, Arabako Foru Aldundiaren Gizarte Zerbitzuen Sailari egina

Etorkizuneko ebazpenetan modu okerrean jasotako zenbatekoak itzultzeko dagozkion espedienteak abian jarri ditzan, 147/2010 Dekretuko VI. kapituluak eta 2/2010 Dekretuko IV. kapituluak ezarritakoarekin bat eginez, gizarte prestazioak eteteko ebazpenetik bereiziz.

